

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002250

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ від 22.07.2025 № 1308/ст

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корень Євген Русланович

2. Yevhen Koren

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 054

Назва наукової спеціальності: Соціологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціологія

Дата захисту: 24-06-2025

Спеціальність за освітою: 054 Соціологія

Місце роботи здобувача: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8922

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.07.27, 04.51.51, 04.51.57

Тема дисертації:

1. Архетипи і символи в українських казках та легендах: соціокультурний аспект
2. Archetypes and symbols in Ukrainian fairy tales and legends: socio-cultural aspect

Реферат:

1. Архетипи і символи в українських казках та легендах: соціокультурний аспект. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 054 Соціологія. Державний університет «Київський авіаційний інститут». Київ 2025. Дисертаційна робота присвячена дослідженню архетипів та символів в українських казках та легендах, їх розгляду в соціокультурному аспекті. Українські казки та легенди є важливою частиною соціально-культурної реальності, що належать до сфери мистецтва. Мистецтво є однією зі сфер реальності, що відповідає за наповненість та відтворення сенсів, котрі належать до аксіосфери. Аксіосфера є важливим складником того, що здійснює формування та відтворення ідентичності спільноти та суспільства. Тексти українських казок та легенд є свого роду архівами, що містять відповідну інформацію, що має важливе соціокультурне значення. В першу чергу, йдеться про архетипи, символи, котрі через різноманітні образи, а також особливості

«розкриття» даних образів у сюжетах казок, легенд, зокрема особливостей вияву дій тих чи інших символів на поведінку персонажів, зміну стану суспільного оточення та іншого, мають відповідний інформаційний вплив на реципієнтів даних творів – людей різного віку та приналежних до різних соціальних верств. У вступі розглянута актуальність проблематики дисертаційного дослідження, зазначено мету та завдання, розкрито зв'язок роботи з науковою темою. Вказані основні аспекти наукової новизни дисертації, відзначено практичну цінність, окреслений особистий внесок дисертанта у дослідженні, а також вказана кількість наукових публікацій та структура дисертації, її обсяг. У першому розділі здійснено огляд підходів до поняття архетип у юнгівських та міждисциплінарних студіях, зроблено висновок про те, що переважна кількість дослідників архетипу, ґрунтуються на методології юнгівського психоаналізу та постструктуралізму. Погляди на архетип як «образ у собі» змінюється у методологічних підходах сучасних дослідників. Останні у своїх методологічних підходах використовують юнгівський психоаналіз у поєднанні з лінгвістично-структуралістськими парадигмами та віддають перевагу поняттю архетипового образу, яке є більш зручним при аналізі творів мистецтва (казок, легенд). У другому розділі розглядається символ у соціології та міждисциплінарних студіях. Посеред інших теоретичних підходів до символу, відзначається концептуальна схема Джонсона, Дандекера та Ешуорта, у зв'язку з чим доцільно навести чотири парадигми соціологічного теоретизування: емпіричну, раціоналістичну, суб'єктивістську та субстанціалістську. Наведені парадигми є відповідними до теоретико-методологічної концепції дисертаційного дослідження завдяки тому, що сприяють розкриттю чотирьох аспектів вияву символів у сюжетах українських легенд та казок. У третьому розділі здійснено емпіричне дослідження символічного компонента українських казок та легенд. У даному розділі здійснено побудову архетипово-символічних матриць, наступних типів українського епосу: спіритуального епосу (казок та легенд, де основними персонажами є духовні істоти); антропо-/соціо- епосу (де основними персонажами є люди та суспільство); зооепосу (де основними персонажами є тварини); вегетоепосу (де основними персонажами є рослини). Кожна з зазначених матриць піддавалася кількісному аналізу співвідношення міфологем та біхевіорем. Практичне значення результатів полягає у дослідженні взаємозв'язків архетипових образів та символів в українських казках та легендах у запропонованій концептуальній схемі емпіричних взаємозв'язків між архетипами та символами у вибірці українських казок та легенд.

2. Archetypes and symbols in Ukrainian fairy tales and legends: socio cultural aspect. Qualification scientific work on the rights of a manuscript. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the speciality 054 Sociology. State University 'Kyiv Aviation Institute'. Kyiv 2025. The dissertation is devoted to the study of archetypes and symbols in Ukrainian fairy tales and legends, their consideration in the socio-cultural aspect. Ukrainian fairy tales and legends are an important part of the socio-cultural reality that belongs to the sphere of art. Art is one of the spheres of reality that is responsible for the completeness and reproduction of meanings that belong to the axiosphere. The axiosphere is an important component of what forms and reproduces the identity of a community and society. The texts of Ukrainian fairy tales and legends are a kind of archives containing relevant information of important socio-cultural significance. First of all, we are talking about archetypes, symbols that, through various images, as well as the peculiarities of 'disclosure' of these images in the plots of fairy tales and legends, in particular, the peculiarities of the effects of certain symbols on the behaviour of characters, changes in the state of the social environment, etc., have a corresponding informational impact on the recipients of these works - people of different ages and belonging to different social strata. The above features of the manifestation of archetypes and symbols in fairy tales and legends in their plots can be described in varying degrees of detail. The introduction discusses the relevance of the dissertation research, outlines the purpose and objectives, and reveals the connection of the work with the scientific topic. The main aspects of the scientific novelty of the dissertation are indicated, the practical value is noted, the personal contribution of the dissertator to the research is outlined, and the number of scientific publications and the structure of the dissertation and its volume are indicated. The first chapter of this study examines approaches to the concept of archetype in Jungian and interdisciplinary research and concludes that the vast majority of archetype researchers rely on the methodology of Jungian psychoanalysis and poststructuralism. The dominant view of the archetype as an 'image in itself' is undergoing changes in the

methodological approaches of modern researchers. The latter use a combination of Jungian psychoanalysis with linguistic and structuralist paradigms, preferring the concept of the archetypal image, which is more suitable for the analysis of works of fiction (e.g., fairy tales and legends). The second section examines the symbol in sociology and interdisciplinary studies. Among other theoretical approaches to the symbol, the conceptual scheme of Johnson, Dundeker and Ashworth is noted, and in this regard, it is advisable to present four paradigms of sociological theorising: empirical, rationalist, subjectivist and substantialist. These paradigms are relevant to the theoretical and methodological concept of the dissertation research because they contribute to the disclosure of four aspects of the manifestation of symbols in the plots of Ukrainian legends and fairy tales. In the third section, an empirical study of the symbolic component of Ukrainian fairy tales and legends was carried out. In this section, archetypal and symbolic matrices were constructed, the following types of Ukrainian epic: spiritual epic (fairy tales and legends, where the main characters are spiritual beings); anthro- /socio-epic (where the main characters are people and society); zooepic (where the main characters are animals); vegetoepic (where the main characters are plants). Each of the indicated matrices was subjected to a quantitative analysis of the relationship between mythologems and behavior. The practical significance of the results is to study the interrelationships of archetypal images and symbols in Ukrainian fairy tales and legends in the proposed conceptual scheme of empirical relationships between archetypes and symbols in a sample of Ukrainian fairy tales and legends.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Корень, Є. (2022а). Деякі архетипи та символи в структурі епічних творів: до постановки проблеми соціології мистецтва. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, 93, с. 89–102. <https://doi.org/10.32840/2707-9147.2022.93.7>
- 2. Koren, Y. (2022b). Visual symbols in romanian epic works. part 1. theoretical foundations of the research and description of the plot. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, 94, р. 57–65. <https://doi.org/10.32840/2707-9147.2022.94.4>
- 3. Koren, Y. (2022c). Visual symbols in romanian epic works. part 2. analysis of the centrator through symbolic descriptors. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, 95, р. 36–46. <https://doi.org/10.32840/2707-9147.2022.95.4>
- 4. Koren, Y. (2023а). Visual features of symbolic and plot components in ukrainian epic works (based on the empirical material of ukrainian epic works). part 1. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, 97, с. 31–41. <https://doi.org/10.32840/2707-9147.2023.97.3>
- 5. Корень, Є. (2023b). Особливості образу Абсолюту у символічно-сюжетних складових українських епічних творів (на емпіричному матеріалі окремих казок та легенд). Grani, 26(6), с. 127–135. <https://doi.org/10.15421/1723140>
- 6. Корень, Є. (2024b). Поняття архетипу та дискусії щодо нього у юнгіанських студіях. Перспективи. Соціально-політичний журнал, 4. 2024. с. 236–244. <https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2024.4.30>
- 7. Корень, Є. (2024а). 6.1 Візуальні образи транзиторної (транспортної) реклами. У Contemporary international relations: Topical highlightss of theory and practice: The monograph (с. 296–322). DOI: 10.58246/JBBJ2120

- 8. Романенко, Ю., & Корень, Є. (2023a, February 26). Archetypes and symbols in epic works: problems and features. <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2511>
- 9. Романенко, Ю., & Корень, Є. (2023b, February 16). Візуальні символи в румунських епічних творах. <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2368>
- 10. Романенко, Ю., & Корень, Є. (2023c, March 6). Archetypes and symbols of epic plots: some theses before posing the problem. <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2604>
- 11. Романенко, Ю., & Корень, Є. (2023d, March 28). Аналіз твору українського епосу, деякі тези до постановки проблеми в соціології мистецтва. <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2818>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романенко Юрій Вікторович
2. Yurii Romanenko

Кваліфікація: д. соц. н., професор, 22.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каменська Тетяна Григорівна
2. Tetiana Kamenska

Кваліфікація: д. соц. н., професор, 22.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7410-058X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гордієнко Наталія Миколаївна

2. Nataliia Hordiienko

Кваліфікація: д. соц. н., професор, 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-4450-4336

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія" Запорізької обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 22133718

Місцезнаходження: вул. Наукового містечка, буд. 59, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69017, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гладких Валентин Валерійович

2. Valentyn Gladkykh

Кваліфікація: к. філос. н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2718-7165

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стригуль Марина Василівна

2. Maryna Stryhul

Кваліфікація: к. соц. н., доц., 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6086-4017

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Третяк Олексій Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Третяк Олексій Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Довженко Олена Андріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна